Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 29 октомври 2026 г.
(OR. en)

15163/26

DEVGEN 178	**COEST 806**
ACP 106	**SAN 745**
RELEX 1432	**GENDER 163**
MIGR 334	**CLIMA 602**
SUSTDEV 89	**ENER 723**
COHOM 142	**MAMA 262**
COAFR 354	**MOG 231**
COASI 201	**NDICI 23**
DIGIT 283	**COWEB 140**
COLAC 140	

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От:	Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор
Дата на получаване:	29 октомври 2026 г.
До:	Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на Европейския съюз
№ док. Ком.:	COM(2026) 588 final
Относно:	ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА Годишен доклад за 2026 г. относно изпълнението на инструментите на Европейския съюз за външна дейност през 2025 г.

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2026) 588 final.

Приложение: COM(2026) 588 final

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 29.10.2026 г.
COM(2026) 588 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

Годишен доклад за 2026 г. относно изпълнението на инструментите на Европейския съюз за външна дейност през 2025 г.

{SWD(2026) 324 final}

Съдържание

УВОД 2

ГЛОБАЛНИ АНГАЖИМЕНТИ 4

Отговорът на ЕС на агресивната война на Русия срещу Украйна 4

Европейският съюз: участник на световната сцена 5

Global Gateway (Глобален портал) 6

Хуманитарна помощ 7

ТЕМАТИЧЕН ПРЕГЛЕД 8

Човешко развитие 8

Чист преход и устойчивост спрямо изменението на климата 8

Цифровизация, наука, технологии, иновации и инфраструктура 10

Устойчив растеж и работни места 10

Миграция и принудително разселване 11

Демократично управление и права на човека, мир и сигурност 12

ДЕЙСТВИЯ СЪС СВЕТОВЕН ОБХВАТ 14

Африка на юг от Сахара 14

Азия и Тихоокеанския басейн 15

Северна и Южна Америка и Карибският басейн 15

Разширяване на ЕС (Западни Балкани, Турция, Украйна, Република Молдова, Грузия) 16

Съседни на ЕС държави 17

Източно съседство 17

Южно съседство и регионът на Близкия изток/Персийския залив 18

Отвъдморски страни и територии (ОСТ) 19

УВОД

2025 г. беше година, белязана от дълбоки и често непредсказуеми промени по целия свят. Последиците от продължаващите войни в съседните държави бяха усетени в по-голяма степен от гражданите. Агресивната война на Русия в Украйна продължи да се разпространява в Европейския съюз с увеличаването на дейностите по хибридни кампании, насочени към подкопаване на европейската сигурност. Все по-нестабилният контекст продължи да изисква от Европейския съюз да поеме по-голяма отговорност за своята сигурност и отбрана, проактивно да защитава интересите си по света и да активизира работата за справяне с глобалните предизвикателства, защита на правата на човека и укрепване на многостранното сътрудничество.

ЕС твърдо измести подхода си към създаването на взаимноизгодни партньорства на равни начала с двоен императив за изграждането на устойчивост и автономност в международен план и у дома. Ключов инструмент в рамките на тези усилия е стратегията Global Gateway. Чрез Global Gateway Съюзът е в състояние да съсредоточи ресурсите си там, където те могат да окажат най-голямо въздействие върху устойчивото развитие, като същевременно се защитават интересите на Съюза. Това е въздействие е осезаемо по отношение както на количеството, така и на качеството на предприетите инициативи.

За да се увеличи максимално въздействието на ЕС в света и да се използват по най-добрия начин ресурсите и уменията на ЕС, институциите, държавите — членки, и финансовите институции на ЕС възприеха изцяло концепцията за съвместна работа като „Екип Европа“. Понастоящем този подход е неразделна и централна част от инструментариума за външна дейност, независимо дали е в рамките на Global Gateway, в нестабилни условия чрез хуманитарна помощ и гражданска защита или в рамките на многостранна ангажираност. Мрежата от делегации на ЕС има ключова роля за осигуряването на силно и последователно присъствие на място, като работи в тясно сътрудничество с държавите — членки на ЕС, и европейските финансови институции в рамките на подхода „Екип Европа“.

Външната дейност на ЕС през 2025 г. може да бъде разделена на четири взаимно подсилващи се стълба: защита на мира и сигурността, насърчаване на разширяването, гарантиране на просперитета и икономическата сигурност и устойчивост и укрепването на многостранното сътрудничество и глобалната солидарност. Инструментите за външна дейност на ЕС продължиха да съчетават бърз, гъвкав и интегриран начин за реакция при кризи и геополитически сътресения при спазване на най-високите стандарти за добро финансово управление.

В настоящия доклад се очертава работата на ЕС и на неговите държави членки по всичките четири стълба, включително работата за укрепване на партньорствата в съответствие с нашите европейски ценности, както и действията ни в много области — от изкореняването на бедността и устойчивото развитие до свободната търговия, сигурността, мира и стабилността, миграцията, насърчаването на правата на човека, равенството между половете и овластяването на жените, защитата на демокрацията и принципите на правовата държава и облекчаването на страданията. Чрез инициативите на ЕС също така се подкрепят държавите партньори в борбата

с изменението на климата и опазването на биологичното разнообразие, което демонстрира продължаващите усилия на ЕС да изпълнява глобалните си ангажименти.

Европейският съюз е най-силен, когато се обединим. Поради това, наред с нашия всеобхватен портфейл от проекти и външни инструменти, от съществено значение е да продължим да развиваме и да постигаме стабилни и устойчиви резултати с подхода „Екип Европа“.

Върховен представител /Заместник-председател
КАЯ КАЛАС
Външни работи и политика на сигурност

Член на Комисията
ДУБРАВКА ШУИЦА
Средиземноморие

Член на Комисията
МАРТА КОС
Разширяване партньорства

Член на Комисията
ЙОЗЕФ СИКЕЛА
Международни партньорства

Член на Комисията
ХАДЖА ЛАБИБ
Равенство, готовност и управление на кризи

ГЛОБАЛНИ АНГАЖИМЕНТИ

Отговорът на ЕС на агресивната война на Русия срещу Украйна

Пълномащабната агресивна война на Русия срещу Украйна продължи да причинява страдание на хората, масово разселване и масирано разрушаване на гражданска и енергийна инфраструктура от критично значение, като същевременно застрашава европейската и глобалната сигурност и задълбочава продоволствените, енергийните и икономическите уязвимости далеч извън пределите на региона.--

До края на 2025 г. Европейският съюз (ЕС) и неговите държави членки са предоставили обща подкрепа за Украйна в размер на приблизително 193,3 милиарда евро, включително 69,3 милиарда евро военна помощ, над 103,3 милиарда евро финансова, икономическа и хуманитарна помощ, 3,7 милиарда евро от приходи, свързани с блокирани руски активи и 17 милиарда евро за подпомагане на хората, бягащи от войната.

Централен стълб на отговора на ЕС през 2025 г. беше Механизмът за Украйна — специален инструмент в размер до 50 милиарда евро за осигуряване на предвидима и гъвкава подкрепа за възстановяването, реконструкцията и модернизацията на Украйна, съчетаващ обвързани с- реформи безвъзмездни средства и заеми, както и инвестиционен компонент — инвестиционната рамка за Украйна с подкрепа от ЕС в размер на 9,5 милиарда евро с цел да бъдат мобилизирани до 40 милиарда евро публични и частни инвестиции. До края на 2025 г. по тази рамка бяха разпределени до 6,9 милиарда евро за програми в подкрепа на малките предприятия, засегнатите от -войната общности, инфраструктурата от критично значение и екологичния и цифровия преход.

През 2025 г. в изпълнение на ангажиментите на лидерите от Г-7 и въз основа на предложение на Комисията ЕС прие и изплати пакет за финансова помощ, състоящ се от извънреден заем за макрофинансова помощ в размер на 18,1 милиарда евро. Като част от пакета механизмът за заем за сътрудничество се финансира от извънредни приходи от блокирани суверенни активи на руската държава. Освен това през декември 2025 г. държавите — членки на ЕС, се споразумяха да предоставят на Украйна заем в размер на 90 милиарда евро за 2026 г. и 2027 г. въз основа на взети заеми от ЕС и подкрепени от маржа на бюджета на ЕС.

През 2025 г. ЕС прие допълнителни пакети от ограничителни мерки (санкции), за да ограничи способността на Русия да води войната си и да отслаби икономическата ѝ основа, например чрез ограничаване на достъпа на Русия до бойни технологии и ограничаване на приходите на Русия от енергийни източници.

Успоредно с това санкциите и мерките за намаляване на зависимостта от руски изкопаеми горива се превърнаха в друг ключов елемент от отговора на ЕС, като пътната карта за REPowerEU на ЕС и свързаното с нея законодателство рязко намалиха руския внос в ЕС.

Украйна продължи да бъде най-голямата операция досега в рамките на Механизма за гражданска защита на ЕС, като Координационният център за реагиране при извънредни ситуации обработи 39 актуализирани искания за помощ от Украйна. Само през 2025 г. ЕС предостави хуманитарна помощ, чийто в общ размер бе 220 милиона евро, за облекчаване на страданията на украинския народ. Срокът на действие на директивата за временна закрила на хората, бягащи от войната, беше удължен до март 2027 г.

Европейският съюз: участник на световната сцена

През 2025 г. ЕС работеше във все по-напрегната и сложна международна среда, белязана от война близо до границите му, ескалиращи регионални конфликти, нарушения на търговските пътища, засилваща се геополитическа и геоикономическа конкуренция и задълбочаващи се кризи, свързани с климата и околната среда. Отстъплението от демокрацията, нарушенията на международното право, включително нарушенията на правата на човека и на международното хуманитарно право, дезинформацията и чуждестранното манипулиране на информация и вмешателство, както и нарастващият натиск върху мултилатералната система и основания на правила международен ред създадоха допълнителни рискове за глобалната стабилност.

Отговорът на ЕС на промените в света през 2025 г. се основаваше на четири взаимно укрепващи се стълба: защита на мира и сигурността, насърчаване на разширяването, гарантиране на просперитета и устойчивостта чрез устойчиви и сигурни икономически връзки и укрепване на многостранното сътрудничество и глобалната солидарност. Трайният мир, сигурността и благоденствието зависят от ефективен, основан на правила международен ред.

През 2025 г. ЕС постигна допълнителен напредък в изпълнението на своята програма за сигурност и отбрана чрез интегриран подход към многостранните предизвикателства в областта на сигурността и отбраната, като поддържа силна военна помощ за Украйна, засилва ролята си чрез мисиите по линия на общата политика за сигурност и отбрана и Европейския механизъм за подкрепа на мира, повишава устойчивостта към хибридни и киберзаплахи и укрепва партньорствата в областта на сигурността и отбраната.

Осъзнавайки, че взаимозависимостта все повече се използва като оръжие, през 2025 г. Съюзът се стремеше да намали критичните зависимости, като същевременно запази отворената и основана на правила търговия. ЕС очерта по-активен и ефективен подход за укрепване на своята икономическа сигурност[(1)]. Като отражение на все по-централната роля на икономическата сигурност и устойчивост във външната дейност, ЕС разви външна икономическа политика, която свързва конкурентоспособността, сигурността и партньорствата, като укрепи неговата програма за търговия и партньорства с ключови региони и единомислещи партньори по целия свят. Стратегията за Global Gateway се превърна в първостепенно важна рамка за прилагане на тази програма.

ЕС засили ангажимента си към многостранното сътрудничество, глобалната солидарност и защитата на правата на човека и хуманитарните принципи, като работеше за защита и адаптиране на многостранната система въз основа на Устава на ООН, програмата до 2030 г. и Пакта за бъдещето на ООН. През 2025 г. ЕС активно подкрепи инициативата ООН–80 на генералния секретар на ООН — възможност за укрепване на ефективността, включително по отношение разходите, сплотеността и способността на ООН да постига резултати по трите си стълба: мир и сигурност, права на човека и развитие.

През 2025 г. ЕС допълнително издигна океаните като стратегически приоритет на своята външна дейност, включително чрез защита на целостта на Конвенцията на ООН по морско право като правна рамка за всички дейности в океана. На третата конференция на ООН за океаните ЕС представи над 50 доброволни ангажимента на стойност близо 1 милиард евро, за да помогне

[1] JOIN(2025) 977

за мобилизирането на международната общност за ускоряване на действията за океаните, по-специално за влизането в сила на Договора за откритото море.

През 2025 г. ЕС и неговите държави членки заедно останаха най-големият доставчик на официална помощ за развитие (ОПР) с 82,5 милиарда евро, което представлява 48 % от глобалната ОПР[2] по предварителни данни на ОИСР. Данните обаче показват значително намаляване на общата ОПР в световен мащаб, което се дължи главно на рязкото оттегляне на САЩ.

В усилията за по-тясно координиране на външното финансиране и на финансирането по линия на политиката на сближаване на ЕС беше направена значителна крачка напред с първата покана за проекти за справяне с предизвикателства, които са общи за най-отдалечените региони на ЕС, отвъдморските страни и територии и държавите извън ЕС, участващи в програмите по INTERREG.

Global Gateway (Глобален портал)

ЕС допълнително увеличи мащаба на своята стратегия Global Gateway за инвестиции в световен мащаб с цел изграждане на взаимноизгодни партньорства и мобилизиране на публични и частни ресурси с цел преодоляване на глобалния недостиг на инвестиции и подкрепа на изпълнението на Програмата до 2030 г. и на целите за устойчиво развитие (ЦУР).

До 2025 г. ЕС, неговите държави членки и европейските финансови институции бяха мобилизирали над 306 милиарда евро инвестиции по линия на Global Gateway, значително над целевата стойност от 300 милиарда евро за 2027 г. През 2025 г. подходът „Екип Европа“ продължи да бъде от основно значение за изпълнението, за да се гарантира координираната реализация на инвестиционни пакети с голямо въздействие.

Центърът по въпросите на инвестициите по линия на Global Gateway[3] за Африка на юг от Сахара, Латинска Америка и Карибския регион и Азиатско-Тихоокеанския регион започна работа през октомври 2025 г. като централна платформа за рационализиране и увеличаване на участието на частния сектор, което позволи на дружествата от ЕС да подават инвестиционни предложения чрез национални екипи[4] в държавите — членки на ЕС. Консултативната бизнес група на Global Gateway продължи да укрепва сътрудничеството с европейския частен сектор.

В Северна Африка и Близкия изток приетият през октомври 2025 г. Пакт за Средиземноморието предоставя новата политическа рамка за Global Gateway в региона. През 2025 г. бяха одобрени инвестиции в размер на 662 милиона евро, като се очаква те да мобилизират инвестиционен ресурс в размер над 7 милиарда евро, с което общият размер на очакваните мобилизирани средства в Южното Средиземноморие за периода 2021—2025 г. достигна 30 милиарда евро. В Западните Балкани, Турция и региона на източното съседство бяха мобилизирани близо 40 милиарда евро във вид на очаквани инвестиции за периода 2021—2025 г.

[2] За целите на настоящия доклад глобалната ОПР включва ОПР, докладвана от ЕС и от всички други държави донори.

[3] https://international-partnerships.ec.europa.eu/investment-hub_en

[4] Вътрешни механизми за координация, която обхваща всички нива на управление, с цел ангажираност с частния сектор.

Хуманитарна помощ

С действията си в областта на хуманитарната помощ и гражданската защита през 2025 г. Съюзът отговори на глобални нужди от изключително голям мащаб. ЕС е принципен донор, ръководен от хуманитарните принципи на хуманност, неутралност, безпристрастност и независимост. ЕС и неговите държави членки заедно осигуряват най-големия дял от глобалното хуманитарно финансиране (34 % през 2025 г.), като ЕС през 2025 г. ЕС предостави над 2,57 милиарда евро за хуманитарна помощ въз основа- на нуждите в 110 държави, наред с повече от 245 милиона евро за Механизма за гражданска защита на Съюза (МГЗС) и свързания с него капацитет.

Критична остава глобалната криза с глада. В отговор на глада по света бяха отпуснати около 600 милиона евро за хуманитарна помощ за продоволствие и изхранване в контекст, характеризиращ се с 295 милиона души, засегнати от остра продоволствена несигурност и потвърден масов глад в Газа и Судан.

Основните факторите за днешната хуманитарна криза са конфликтите, несигурността и последиците от изменението на климата. В днешните въоръжени конфликти продължава масовото нарушаване на международното хуманитарно право (МХП). Поради това през 2025 г. Европейската комисия продължи да финансира и да се застъпва за по-добра среда, благоприятстваща основаната на принципи хуманитарна помощ, в условия на нарастващи нарушения на МХП и на все по-големи препятствия пред основания на принципи хуманитарен достъп.

Европейският капацитет за хуманитарен отговор, преименуван на ReliefEU, предостави стратегическа логистична подкрепа чрез операции по хуманитарния въздушен мост, натрупване на запаси, складиране и транспорт. През 2025 г. по линия на ReliefEU беше предоставена хуманитарна помощ в засегнати от кризи и конфликти райони, включително Газа, Судан, Демократична република Конго и Мианмар, в тясно сътрудничество с хуманитарни партньори и МГЗС. През 2025 г. за операции на ReliefEU бяха отпуснати над 110 милиона евро, като бяха доставени общо 6780 тона помощ в отговор на 20 кризи в 18 държави.

Външните аспекти на гражданската защита са неразделна част от отговора на ЕС при извънредни ситуации, като допълват хуманитарната помощ и сътрудничеството за развитие чрез предоставяне на бърза, координирана помощ в случай на природни и причинени от човека бедствия по целия свят.- МГЗС беше задействан в отговор например на епидемията от ебола в Демократична република Конго, тежките наводнения в Кабо Верде и земетресението с магнитуд 7,7- в Мианмар през март 2025 г.

ТЕМАТИЧЕН ПРЕГЛЕД

Човешко развитие

Изкореняването на бедността продължи да бъде в центъра на работата на Комисията. Понастоящем 10,3 % от световното население живее под прага на крайна бедност от 3 щатски долара на ден. В периода 2021—2024 г. ЦУР 1 за изкореняване на бедността беше подкрепена пряко с 8,1 % от финансираната от ЕС официална помощ за развитие (над 26,6 милиарда евро).

Хуманитарните действия в областта на здравеопазването останаха от съществено значение за опазване на живота и поддържане на напредъка в развитието. През 2025 г. ЕС отпусна рекордните близо 400 милиона евро за хуманитарна помощ за здравеопазване с акцент върху укрепването на системите за здравеопазване и подготвеността за епидемии, напредъка на основното и всеобщото здравно осигуряване, включително здравето на жените, като същевременно отговори на глобалното свиване на финансирането на здравеопазването и нарастващите нужди в нестабилни и засегнати от конфликти държави.-

ЕС затвърди ролята си на водещ световен застъпник за качествено образование като право на човека и на движеща сила на устойчивото развитие, подкрепяйки действия в около 70 държави партньори. „Еразъм+“ допринесе за изграждането на капацитет и развитието на умения чрез проекти за сътрудничество с институции за висше образование, организации за професионално образование и младежки организации (177,1 милиона евро през 2025 г.) и чрез стипендии за мобилност на персонала и студенти от висшето образование (260,9 милиона евро).-

През 2025 г. ЕС допълнително затвърди равенството между половете като хоризонтален приоритет във външната си дейност в съответствие с Плана за действие на ЕС относно равенството между половете (GAP) III[5], включително, например, чрез включване на подхода *за жените, от жените* във всички финансирани от ЕС програми за основни нужди и поминък в Афганистан, като се гарантира, че помощта достига ефективно до жените и че те участват пълноценно в процеса на предоставяне.-

Почти половината от световното население няма достъп до безопасно управлявани санитарни услуги. През 2025 г. ЕС продължи да подкрепя устойчиви дейности в областта на водоснабдяването, канализацията и хигиената в съответствие с приетата през 2025 г. европейска стратегия за устойчивост на водните ресурси[6], включително дългосрочни инвестиции по Global Gateway в около 50 държави с мобилизиране на частния сектор и чрез хуманитарна помощ при кризи.-

Чист преход и устойчивост спрямо изменението на климата

В съответствие с Парижкото споразумение, Европейския зелен пакт[7] и стратегията за Global Gateway[8] ЕС продължи да подкрепя държавите партньори за увеличаване на достъпа до устойчива енергия, декарбонизация и адаптиране към изменението на климата. Външната дейност беше съсредоточена върху увеличаването на производството на енергия от

[5] JOIN(2020) 17 ; https://international-partnerships.ec.europa.eu/system/files/2021-01/join-2020-17-final_en.pdf
[6] COM(2025) 280 ; https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX:52025DC0280
[7] Европейски зелен пакт — Европейска комисия
[8] JOIN/2021/30 ; https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX:52021JC0030

възобновяеми източници, подобряването на енергийната ефективност и засилването на регионалната енергийна свързаност, като същевременно се избягва създаването или задълбочаването на зависимости, както и върху подкрепата за устойчивост спрямо изменението на климата и намаляване на риска от бедствия.

Изпълнението на инициативата за зелена енергия Африка–Европа продължи да дава резултати. ЕС също така проведе заедно с Южна Африка едногодишна кампания[9] за мобилизиране на инвестиции за енергия от възобновяеми източници в Африка, в резултат на което бяха набрани 15,5 милиарда евро, включително 15,1 милиарда евро от „Екип Европа“.

ЕС продължи да насърчава кръговите градски икономики, в които ресурсите се използват ефективно. През 2025 г. действията в областта на кръговата икономика бяха подкрепени чрез глобални инициативи в повече от 40 държави и чрез регионални и национални инициативи в още над 80 държави в Африка, Азия и Латинска Америка и Карибския басейн, като допринесоха за по-устойчиви модели на производство и потребление. От диалог по политиката акцентът премина върху реформи, партньорства и инвестиции, които помагат на държавите партньори да намалят натиска върху ресурсите, да създадат качествена заетост и да укрепят веригите за създаване на стойност,, като същевременно създават условия за устойчиви икономически отношения с ЕС.

ЕС засили действията си по отношение на устойчивите вериги за създаване на стойност, без да се допуска обезслесяване. Чрез DESIRA+ и свързаните с нея програми в хранително-вкусовата промишленост Съюзът подкрепи веригите за създаване на стойност при какаото, кафето, кашуто и „забравените култури“ чрез свързване на дребните земеделски стопани с пазарите, подобряване на почвите и насърчаване агро-лесовъдната система.

По отношение на суровините от критично значение (СКЗ) ЕС оказваше подкрепа за устойчиви, сигурни и издръжливи вериги на доставка, включително за проекти, допринасящи за сравнителните показатели[10] съгласно Европейския законодателен акт за СКЗ по отношение на снабдяването, преработката, рециклирането и диверсификацията, и въведе в действие специален механизъм за СКЗ, който свързва проектите с изкупвачи и финансиращи органи.-

ЕС и неговите държави членки имат водеща роля в международното финансиране в областта на изменението на климата като най-големият доставчик в света на финансиране в тази област за развиващите се държави. Например, гаранциите по Европейския фонд за устойчиво развитие плюс и смесеното финансиране подкрепиха инвестиции в областта на климата, включително чрез инвестиционни фондове за климата, като понастоящем се изпълняват най-малко 50 инфраструктурни проекта за смекчаване на изменението на климата и адаптиране към него. Консултативният център за устойчиво финансиране на ЕС подкрепи разработването на рамки за зелени облигации, за да помогне за мобилизирането на частен капитал за инвестиции, съобразени с целите в областта на климата.

[9] https://commission.europa.eu/topics/international-partnerships/global-gateway/energy-africa_en
[10] ОВ L, 2024/1252, 3.5.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj

Цифровизация, наука, технологии, иновации и инфраструктура

През втората половина на 2025 г. ЕС започна изпълнението на съвместното съобщение относно международната стратегия на Европейския съюз в областта на цифровите технологии[11], прието през юни 2025 г., което определя цялостна визия за взаимноизгодна цифрова трансформация, подкрепена от интегрирано бизнес предложение на ЕС в областта на технологиите, което съчетава сигурна свързаност, надежден изкуствен интелект (ИИ), киберсигурност, базирани в космоса услуги, надеждна цифрова инфраструктура и цифрова публична инфраструктура.-

В различните региони проектите в цифровата област по линия на стълба за цифровизация на Global Gateway подкрепиха и мобилизираха международни екосистеми за научни изследвания и иновации и съответните заинтересовани страни, а специализирани центрове и платформи подкрепиха обмена на знания и технически експертен опит, като например мрежата ЕС–ЛАК за високоскоростни изчисления.

Устойчивият транспорт остана основен акцент на външната дейност на ЕС в подкрепа на по-екологосъобразна и устойчива свързаност. По протежение на 12-те африкански приоритетни коридора, Транскаспийския транспортен коридор, коридора Индия–Близък изток–Европа, в Азия, Латинска Америка и Карибския басейн, както и в регионите на източното съседство (например коридорите на солидарността, свързващи Украйна и Молдова с ЕС) и южното съседство, различни инвестиции обхващат секторите на железопътния, автомобилния и морския транспорт, градската мобилност, логистичната инфраструктура и въздухоплаването.

Global Gateway също така помага за декарбонизацията на световния транспорт чрез целенасочени зелени инвестиции и инициативи, като например водещата инициатива за авиационните горива (с дейности в Африка и Индия), глобалните центрове за сътрудничество в областта на морските технологии и инициативата за коридори и центрове за екологичен воден транспорт , които подкрепят държавите партньори при изпълнението на целите в областта на климата на Международната морска организация и на Международната организация за гражданско въздухоплаване.

Започна да функционира механизъм за инвестиции на ранен етап, чрез който се предоставят безвъзмездни средства на дружества от ЕС, осъществяващи ранните етапи на проекти в областта на устойчивия транспорт, градското развитие, енергетиката и ИИ, като по този начин се помага за намаляване на свързаните с иновациите рискове и за привличане на допълнително финансиране.

На многостранно равнище ЕС постигна напредък в изпълнението на Глобалния цифров пакт на ООН и се включи открито и конструктивно в Глобалния диалог относно управлението на изкуствения интелект. 20-годишният преглед на Световната среща на високо равнище по въпросите на информационното общество беше ключов етап за глобалното цифрово управление.

Устойчив растеж и работни места

През 2025 г. ЕС насърчаваше устойчивия и приобщаващ икономически растеж, като подобряваше стопанската среда и мобилизираше частни инвестиции за качествени работни места чрез стратегията за Global Gateway и европейската финансова архитектура за развитие.

[11] JOIN(2025) 140 от 5 юни 2025 г. (https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/joint-communication-international-digital-strategy-eu).

Външната дейност съчетаваше диалог по политиката, бюджетна подкрепа и инструменти за разпределяне на риска, от една страна, и целенасочени мерки за умения, вериги за създаване на стойност и отговорно бизнес поведение, от друга.

Засилено беше взаимодействието с европейския частен сектор. В допълнение към Центъра по въпросите на инвестициите по линия на Global Gateway и Консултативна бизнес група на Global Gateway, бизнес форумите на ЕС улесниха създаването на контакти и сключването на сделки между европейски дружества и правителства на партньорски държави.

През 2025 г. бяха подписани 20 нови гаранции по ЕФУР+[12] с различни институции за финансиране на развитието на обща стойност над 3 милиарда евро, като изпълнението им започна с 63 операции, подписани през 2025 г. Очаква се одобрените през 2025 г. операции за смесено финансиране да генерират инвестиции на стойност около 18 милиарда евро.

Програмите за образование и умения (включително съобразено с възможностите за работа професионално образование и обучение (ПОО) и висше образование) все повече се привеждат в съответствие с приоритетните сектори по Global Gateway, като например шест нови проекта за съобразено с възможностите за работа ПОО, стартирани в няколко африкански държави с цел привеждане на обучението в съответствие с нуждите на пазара на труда.

Систематичното използване на маркерите за пол, увреждане и неравенство помогна да се гарантира, че инвестициите са съобразени с последиците за разпределението, насърчават икономическото овластяване на жените и приобщаването и осигуряват свързаност на недостатъчно обслужваните общности.

Миграция и принудително разселване

В различните региони ЕС засили своя основан на правата подход в областта на миграцията, като прие вътрешни насоки и адаптирани процедури за подобряване на планирането, определянето, формулирането и наблюдението на действията в областта на миграцията и разглеждането на твърдения за нарушения. ЕС все по-често използва финансовите си средства за насърчаване на своите цели в областта на миграцията в партньорските държави. ЕС участва в диалози относно стратегическите партньорства с ключови партньори по всички аспекти на миграцията и принудителното разселване, подкрепени от финансиране от Съюза, в съответствие с европейската стратегия за управление на убежището и миграцията[13].

Благодарение на засилването на нашите партньорства в областта на миграцията незаконните преминавания на външните граници на ЕС намаляха до около 179 000 през 2025 г. — с една четвърт по-малко в сравнение с 2024 г. — като броят на молбите за убежище в Съюза също намаля през 2025 г. с около 19 % спрямо 2024 г., което отчасти отразява засиленото сътрудничество с партньорски държави. Например, въз основа на партньорството с Мавритания в областта на миграцията, прието през 2024 г., бяха изпълнени всички действия по пакета за подкрепа от 210 милиона евро, което значително засили капацитета на Мавритания да управлява миграцията и принудителното разселване и да създава икономически възможности в засегнатите региони. Тези средства бяха мобилизирани и като част от подхода за гъвкави

[12] Европейски фонд за устойчиво развитие плюс.

[13] Европейска стратегия за управление на убежището и миграцията, COM(2026) 45 final.

инициативи по ИССРМС, който отново се доказва като ключов за насърчаване на сътрудничеството в областта на миграцията.

ЕС също така засили работата срещу контрабандата на мигранти и трафика на хора. Едно глобално действие по финансовите и цифровите измерения на контрабандата на мигранти допринесе за Световния алианс за борба с контрабандата на мигранти и беше част от финансов пакет в размер на 78 милиона евро, обявен през декември 2025 г.

Около 5,8 милиона мигранти, бежанци, вътрешно разселени лица (ВРЛ) и членове на приемащи общности бяха защитени или подпомогнати с подкрепа от ЕС по сегашната многогодишна финансова рамка 2021—2027 г.

През 2025 г. около 15 % от бюджета за хуманитарна помощ бяха предназначени за закрилата, с изразена насоченост към бежанците и ВРЛ в кризисни региони като Украйна, Газа, Судан, Сирия, Афганистан и Африканския рог. През 2025 г. около 87 % от финансирането за хуманитарна помощ беше разпределено за проекти, насочени към нуждите на принудително разселените лица. ЕС остана ангажиран с подкрепата за презаселването и хуманитарния прием, като продължи да подкрепя механизма за спешно прехвърляне в Руанда и механизма за подкрепа на бежанците в Турция.

Демократично управление и права на човека, мир и сигурност

В допълнение към многото двустранни и регионални интервенции, тематичната програма на ИССРМС — Глобална Европа, насочена към мира, стабилността и предотвратяването на конфликти, продължи да работи както за предотвратяването на конфликти и изграждането на мир, така и за справянето с глобалните и трансрегионалните заплахи[14]. Към края на 2025 г. бяха в изпълнение 78 действия за предотвратяване на конфликти, изграждане на мир и готовност за действия при криза. Още 18 нови действия бяха насочени към загрижеността за глобалния мир и сигурност и бяха приети 14 нови действия срещу глобалните заплахи.

Борбата с тероризма и предотвратяването на насилническия екстремизъм бяха засилени чрез инструменти като механизма на ЕС и ООН срещу глобалната заплаха от тероризъм[15], по който бяха предоставени целеви пакети за подкрепа на Ирак, Узбекистан, Нигерия, Сомалия и други държави, и чрез работа по многостранното съдебно сътрудничество с Лигата на арабските държави.

Подкрепата и наблюдението на избори имат ключова роля за насърчаването на мирни, приобщаващи и надеждни изборни процеси. През 2025 г. бяха разгърнати международни мисии в пълен формат за наблюдение на изборите в Боливия, Еквадор, Гвиана, Хондурас, Косово*, Малави и Филипините, мисии на експерти по избори в Косово, Ирак и Суринам, както и последващи мисии в Колумбия, Гватемала, Кения, Лесото, Малдиви, Нигерия и Източен Тимор, помагайки за укрепването на демокрацията, изграждането на обществено доверие в изборните процеси и възпирането на практики на измама, сплашване и насилие.

В нестабилни и засегнати от конфликти условия ЕС поддържаше гъвкава и адаптивна ангажираност, като работеше в тясно сътрудничество с местни партньори, организации на

[14] https://science4peace.jrc.ec.europa.eu/#/Home/CET/Map

[15] https://www.un.org/counterterrorism/en/EU-UN-Global-Terrorism-Threats-Facility

* Това название не засяга позициите по отношение на статута и е съобразено с Резолюция 1244/1999 на Съвета за сигурност на ООН и становището на Международния съд относно обявяването на независимост от страна на Косово.

гражданското общество, младежи и женски организации за изграждане на устойчивост и насърчаване на мира, за предпочитане чрез подхода „Екип Европа“.-- По линия на глобални инициативи за защита на гражданското пространство, като „Система на ЕС за благоприятстваща среда“, беше извършено наблюдение на тенденциите и изграждане на капацитет на организациите на гражданското общество в 80 държави.-

ЕС подсили цялостния си подход към сигурността и отбраната, включително чрез инициативи като „Готовност 2030“ и инструмента SAFE. Европейският механизъм за подкрепа на мира остана централен в отговора на ЕС в областта на сигурността, като същевременно се запази принципът, че разходите с отражение върху военната или отбранителната област се финансират извън бюджета на ЕС. В допълнение към инструментите за бърза реакция при кризи в различни региони бяха организирани мисии и операции по линия на общата политика за сигурност и отбрана с цел справяне с непосредствените и по-дългосрочните последици от конфликтите, включително в Близкия изток, Африка и съседните региони.- През 2025 г. сътрудничеството на ЕС с партньорите беше подсилено чрез сключването на партньорства в областта на сигурността и отбраната с Обединеното кралство и Канада.

ДЕЙСТВИЯ СЪС СВЕТОВЕН ОБХВАТ

Африка на юг от Сахара

През 2025 г. ЕС и Африка допълнително затвърдиха своето стратегическо партньорство, обхващащо търговията, инвестициите, мира и сигурността, екологичния преход и цифровата трансформация. Съвместната визия за 2030 г.[16] продължи да ръководи сътрудничеството, като в основата ѝ беше инвестиционният пакет Африка–Европа по линия на Global Gateway, наред с работата по мира, сигурността и управлението, миграцията и мобилността и ефективното многостранно сътрудничество. 25-ата годишнина на това партньорство беше отбелязана с третото заседание на Съвета на министрите на ЕС и Африканския съюз (АС) и седмата среща на високо равнище между Европейския съюз и Африканския съюз, проведени през 2025 г., както и с бизнес форума АС–ЕС и младежкия форум на организациите на гражданското общество. ЕС и Организацията на държавите от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн засилиха своето политическо сътрудничество и продължиха работата по изпълнението на Споразумението от Самоа.

През 2025 г. ЕС остана водещият партньор на Африка в областта на търговията, инвестициите, мира и сигурността, доставчик на ОПР и водещ хуманитарен дарител. Търговията на ЕС с континента достигна 360 милиарда евро, което представлява 33 % от общата търговия на Африка. Общият размер на преките чуждестранни инвестиции на ЕС достигна 250 милиарда евро. Към края на 2025 г. подкрепата на ЕС за африканските държави чрез Европейския механизъм за подкрепа на мира възлизаше на 400 милиона евро.

Подкрепата за въвеждането в действие на Африканската континентална зона за свободна търговия се увеличи чрез помощ за улесняване на търговията и за митниците и стандартите. Инициативата за зелена енергия Африка–Европа и кампанията „Увеличаване на използването на възобновяеми източници на енергия в Африка“ разшириха работата по отношение на възобновяемата енергия и регионалната интеграция на електроенергийните системи, включително модернизиране на електропреносните мрежи и инвестиции в слънчева и вятърна енергия. Програмата NaturAfrica продължи да се изпълнява в шест приоритетни за местообитанията региона, а инициативите по линия на „Екип Европа“ за трансгранично управление на водите и кръгова икономика помогнаха на държавите партньори да се адаптират към изменението на климата, да подобрят сигурността на водните ресурси и системите за водоснабдяване, канализация и хигиена.

През 2025 г. коридорите Лобито и Дуала–Нджамена — два водещи проекта по Global Gateway — доказаха, че инфраструктурата може да подпомогне по-широко икономическо развитие и устойчивост, особено в държави без излаз на море и уязвими зони. Текущото изпълнение е успешно благодарение на силното ангажиране от страна на Африка и координираните действия между ЕС, африканските партньори, финансовите институции и частните инвеститори.

Хуманитарната помощ допълни тези усилия: през 2025 г. ЕС реагира на най-голямата криза на разселване в света в Судан (над 10 милиона вътрешно разселени лица), като отпусна над 273 милиона евро в отговор на кризата (включително над 161 милиона евро само за Судан) и 157 милиона евро за Африканския рог за справяне със сушата, продоволствената несигурност и разселването. ЕС също така остана ангажиран в централната част на Сахел за справяне с

[16] https://www.consilium.europa.eu/media/54412/final_declaration-en.pdf

принудителното разселване, както и в региона на Големите африкански езера, като предоставя здравни грижи у условия на епидемии и въоръжено насилие.

Азия и Тихоокеанския басейн

През 2025 г. ангажираността на ЕС с Източна Азия, Югоизточна Азия и Южна Азия продължи да се задълбочава, като беше консолидиран всеобхватният регионален подход, заложен в стратегията на ЕС за сътрудничество в Индийско-Тихоокеанския регион[17], включително чрез напредък в областта на енергийната свързаност и партньорства за справедлив енергиен преход.-

Водещата инициатива на Global Gateway „Енергийна свързаност в Южна Азия“ показва как ЕС свързва устойчивия растеж, екологичния преход и регионалната интеграция чрез подкрепа за развитието на трансграничен пазар на електроенергия.

Ключов етап от Global Gateway беше подписването на цифровия коридор ЕС–Африка–Индия с морска и сухоземна част[18], който ще укрепи устойчивата свързаност чрез подводни кабели и сигурна, диверсифицирана глобална архитектура от данни. ЕС също така прие инициатива на стойност 42 милиона евро за укрепване на използването на данните от „Коперник“ в Азиатско-Тихоокеанския регион, подпомагайки вземането на основани на данни решения в областта на климата и устройството на територията.

На първата среща на високо равнище ЕС–Централна Азия през април 2025 г. ЕС обяви инвестиционен пакет на „Екип Европа“ по линия на Global Gateway на стойност 12 милиарда евро, придружен от декларация за намерения относно суровините от критично значение, с насоченост към устойчивия транспорт, зелената енергия, цифровата свързаност и водните ресурси, в резултат на което бяха сключени осем нови договора за подобряване на мултимодалните връзки между Централна Азия и Европа.

На първия бизнес форум ЕС–Тихоокеански регион във Фиджи ЕС обяви близо 300 милиона евро инвестиции по линия на Global Gateway за устойчивост спрямо изменението на климата, устойчив растеж, транспорт, цифрова свързаност, водни ресурси, енергия от възобновяеми източници и развитие на търговията в целия тихоокеански регион, с което инициативата Green-Blue Alliance[19] стана водеща за региона.

През 2025 г. ЕС предостави над 163 милиона евро за животоспасяваща помощ в Афганистан, както и достави 390 тона медицински и хранителни продукти за облекчаване на нуждите на афганистанския народ.

Северна и Южна Америка и Карибският басейн

Четвъртата среща на високо равнище на Общността на латиноамериканските и карибските държави (CELAC) и ЕС се проведе през ноември 2025 г. в Колумбия, заедно с форуми на гражданското общество и бизнеса форуми. Лидерите потвърдиха стратегическото значение на партньорството между ЕС и CELAC и определиха приоритети, включително в рамките на инвестиционната програма ЕС–ЛАК по линия на Global Gateway (GGIA). Въпреки изпълнения с

[17] https://www.eeas.europa.eu/eeas/eu-indo-pacific-strategy_en
[18] https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/global-gateway/eu-africa-india-digital-corridor_en
[19] https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/global-gateway/green-blue-alliance-pacific_en

предизвикателства геополитически контекст ЕС и CELAC приеха съвместна декларация и две допълнителни декларации за сигурността на гражданите и грижите, подчертавайки общия си ангажимент към многостранното сътрудничество, търговията и инвестициите, екологичния и цифровия преход, социалното приобщаване и сътрудничеството в областта на сигурността, правосъдието и борбата с транснационалната организирана престъпност.

До 2025 г. изпълнението на GGIA обхвана повече от 80 проекта, което затвърждава позицията на ЕС като водещ инвеститор в ЛАК и показва силата на подхода „Екип Европа“. Водещите инициативи включват регионална интеграция на електроенергийните системи, инициативата за сателитна свързаност Condosat и мрежата ЕС–ЛАК за изчисления със суперкомпютър за приложения с изкуствен интелект. От май 2025 г. ЕС е със статут на постоянен наблюдател в Латиноамериканската и карибската енергийна организация[20], за способства за прехода към чиста енергия и устойчиви политики.

Сътрудничеството между ЕС и партньорите от Карибския басейн се задълбочи и в рамките на Споразумението от Самоа и Карибския протокол към него, като политическият диалог и сътрудничеството за развитие се основават на обновено, дългосрочно партньорство.-

По инициативата на Global Gateway за водораслите Sargassum в Карибския регион бяха разработени национални пътни карти за тяхното оползотворяване, превръщайки едно екологичното предизвикателство в значима икономическа възможност.

Сътрудничеството със САЩ се съсредоточи върху ангажираност със заинтересовани страни от различни категории и равнища извън федералните органи чрез публична дипломация, съвместни действия между градовете и образователна работа на терен. Ангажираността с Канада постави ЕС в позицията на доверен и надежден партньор в приоритетни сектори от ключово значение като търговията, цифровите технологии, отбраната и сигурността. Сътрудничеството с двете държави беше насочено и към въпросите на Арктика (регионално градско сътрудничество и ангажираност на младежта в Арктика).

Във и около Венесуела, където 58,6 % от населението е изправено пред крайна бедност, през 2025 г., ЕС действаше като водещ донор на хуманитарна помощ, предоставяйки над 52 милиона евро.

В Барбадос беше създаден нов хуманитарен запас за укрепване на способността за бързо реагиране на ЕС при тропически циклони, наводнения и земетресения в Карибския регион и съседните региони.

Разширяване на ЕС (Западни Балкани, Турция, Украйна, Република Молдова, Грузия)

С приетия през ноември пакет относно разширяването от 2025 г. бе потвърдено, че подновеният импулс за разширяване продължава да заема челно място в дневния ред на ЕС и че присъединяването на нови държави членки става все по-постижимо, при условие че партньорите изпълнят основополагащите реформи.

Повечето държави — партньори от Западните Балкани, отбелязаха стабилен напредък в процеса на присъединяване по отношение на основополагащите въпроси, като Черна гора и

[20] https://www.olade.org/en/

Албания се приближиха до целта за приключване на преговорите. За Украйна и Република Молдова процесът на скрининг (техническо разглеждане на достиженията на правото на ЕС) приключи през 2025 г., като Комисията прецени, че има готовност за отваряне на клъстерите „Основополагащи въпроси“, „Вътрешен пазар“ и „Външни отношения“. *Грузия официално остава държава кандидатка, но последните действия на грузинските власти фактически спряха процеса на присъединяване.* Турция остана партньор със стратегическо значение и държава кандидатка, въпреки че преговорите за присъединяване са в застой.

Комисията разработи eAccession — иновативен инструмент с изкуствен интелект, който да помогне на държавите кандидатки да ускорят регулаторното сближаване, като същевременно спестяват време и ресурси.

ЕС продължи да подкрепя регионалната икономическа интеграция, включително чрез модернизиране на платежните системи и включването от Европейския платежен съвет на Албания, Черна гора и Северна Македония в схемите на SEPA през октомври 2025 г., което значително съкрати времето за трансакции и разходите за гражданите и предприятията.

Механизмът за Украйна и плановете за растеж за Западните Балкани и Република Молдова илюстрират как ЕС съчетава политически ангажимент, финансова подкрепа и обвързаност с условия за ускоряване на сближаването с ЕС. Механизмите се състоят от 6 милиарда евро под формата на безвъзмездни средства и заеми за Западните Балкани и 1,9 милиарда евро за Молдова, като финансирането е обвързано с изпълнението на съвместно договорени програми за реформи и постепенна интеграция в избрани области на единния пазар. Към края на 2025 г. бяха приети програми за реформи за всички партньори, като предварително финансиране беше изплатено на Албания, Черна гора, Северна Македония, Сърбия и Молдова.

Беше насърчавано пълното привеждане на партньорите в съответствие с общата политика за сигурност и отбрана и общата външна политика и политика на сигурност, включително ограничителните мерки на ЕС, като Съюзът се отзова на исканията на партньорите за укрепване на тяхната устойчивост и сигурност срещу хибридни и други заплахи.

ЕС поддържаше значителна подкрепа за бежанците в Турция, като в бюджета за 2025—2027 г. задели 1,3 милиарда евро за подкрепа на бежанците, а през 2025 г. беше въведена нова стъпаловидна визова система за улесняване на пътуванията на добросъвестни турски граждани в Шенгенското пространство.

Съседни на ЕС държави

Източно съседство

В източното съседство, белязано от агресивната война на Русия срещу Украйна, ЕС продължи да взаимодейства с държавите партньори от региона на двустранна или регионална основа (Армения, Азербайджан, Беларус, Грузия, Молдова и Украйна). Източното партньорство продължи да бъде добре установена и ефективна рамка за сътрудничество за всички участници. По отношение на Беларус ЕС поддържа политиката си на натиск върху властите, като същевременно подкрепя гражданите, гражданското общество и независимите медии.

Програмата „Подкрепа за по-нататъшно образование и обучение“ (SALT I-III) подпомага беларуски студенти, преподаватели и изследователи, принудени да избягат от режима. Това е инициатива от стратегическо значение за запазване на интелектуалния потенциал на Беларус.

Стратегията за Global Gateway и многогодишните планове за действие за източното съседство в периода 2025—2027 г. останаха ключови за подпомагането на устойчивостта, свързаността и социалноикономическото развитие. Новоодобрените многогодишни планове за действие (с изключение на помощта за Украйна) са в общ размер на 668,2 милиона евро под формата на поети задължения.

През май беше приет нов стратегически подход към Черноморския регион[21], а през октомври беше одобрена програма за свързаност на Европа с Централна Азия през Черноморския регион, Турция и Южен Кавказ, която създава важна основа за по-тясно сътрудничество с партньорите от Южен Кавказ в областта на устойчивия транспорт, енергетиката и цифровите връзки.

Южно съседство и регионът на Близкия изток/Персийския залив

Един просперииращ, свързан, устойчив, мирен и стабилен регион на Северна Африка, Близкия изток и Персийския залив е от стратегически интерес за ЕС.

През 2025 г. ЕС започна да прилага нови инструменти, по-специално Пакта за Средиземноморието[22] и редица стратегически и всеобхватни партньорства, за да осигури по-последователни и насочени към въздействието действия в целия регион. Специализираната генерална дирекция на Комисията „Близък изток, Северна Африка, Персийски залив“ започна да функционира пълноценно като централно звено за отношенията на Комисията с 19 държави партньори.

Войната в Газа продължи да поражда тежка хуманитарна криза, повсеместни разрушения и повишена нестабилност в целия Близък изток. ЕС свика първата среща на Групата на донорите за Палестина през ноември 2025 г., като същевременно постави на обсъждане цялостна програма за възстановяване и устойчивост на Палестина за периода 2025—2027 г. и предложи ограничителни мерки в отговор на действията, подкопаващи решението за две държави.

ЕС остава най-големият международен донор и доставчик на хуманитарна помощ за палестинците, като през 2025 г. отпусна общо 220 милиона евро за спешна хуманитарна помощ. В допълнение към финансирането ЕС оказваше оперативна подкрепа чрез полети по хуманитарен въздушен мост, медицинска евакуация и превози на товари с автомобилен транспорт.

В района на Персийския залив споразумения за стратегическо партньорство бяха предложени на всичките шест държави — членки на Съвета за сътрудничество в Персийския залив, като до края на 2025 г. пет от тях отговориха положително и започнаха преговори с Обединените арабски емирства и Катар.

Подводната кабелна система „Медуза“ е проект, който ще трансформира регионалните и международните телекомуникации, като осигури устойчиви маршрути за свързаност с голям капацитет между Европа и Северна Африка.

[21] https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_1348
[22] JOIN(2025) 26 от 16 октомври 2025 г. (https://north-africa-middle-east-gulf.ec.europa.eu/joint-communication-pact-mediterranean_en).

Отвъдморски страни и територии (ОСТ)

13-те отвъдморски страни и територии са несуверенни субекти, които поддържат специални конституционни връзки с Дания, Франция и Нидерландия и съставляват неразделна част от по-широкото европейско семейство. Тези територии придобиват все по-стратегическа роля за ЕС, добавяйки активи като обширни изключителни икономически зони и достъп до важни природни ресурси, включително суровини от критично значение, както и ключови морски зони и морски пътища.

Решението за отвъдморско асоцииране, включително Гренландия (РОАГ), предвижда 500 милиона евро за подкрепа на икономическото и социалното развитие на ОСТ и за справяне с изменението на климата и загубата на биологично разнообразие за периода 2021—2027 г. Комисията предложи изменение на РОАГ, с което се предвижда удвояване на отпуснатите на ОСТ средства до 999 милиона евро за периода 2028—2034 г.

През 2025 г. отношенията с Гренландия продължиха да се разширяват и засилват в контекста на повишения международен интерес към Арктика, обхващайки области като суровини от критично значение, възобновяема енергия, свързаност, както и образование и рибарство. Партньорството между ЕС и Гренландия беше отбелязано с два диалога по политиката, посещения на високо равнище и първата седмица ЕС–Гренландия през ноември в Брюксел.

2025 г. беше последната година от изпълнението на първия план за действие по политиката на Френска Полинезия в областта на водите (2021—2030 г.). Постигнатите резултати включват увеличаване на броя на общините със системи за разпределение на питейна вода, продължаване на действията за осигуряване на водосборни басейни и засилване на управлението на сектора чрез пълноценно функциониращ технически комитет. Предвижда се втори план за действие, който да обхване периода 2026—2030 г.